

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

LİSANS YERLEŞTİRME SINAVI-3
COĞRAFYA-1 TESTİ
22 HAZİRAN 2014 PAZAR

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağı uymayanlar gerekli cezai sorumluluğı ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

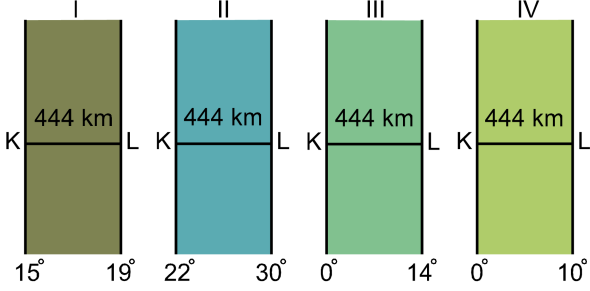
AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta Lisans Yerleştirme Sınavı-3 **Coğrafya-1 Testi** bulunmaktadır.
2. Bu test için verilen cevaplama süresi **35 dakikadır**.
3. Bu testte yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.
5. Bu test puanlanırken doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri düşülecek ve kalan sayı ham puanınız olacaktır.
6. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.
7. Sınavda uyulacak diğer kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.

1. Bu testte 24 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki şekillerde, farklı boylamlar arasında kalan yerlerin hepsinde K ve L noktaları arasındaki uzaklık 444 km'dir.

Bu yerlerin Ekvator'a en uzak olandan en yakın olana doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

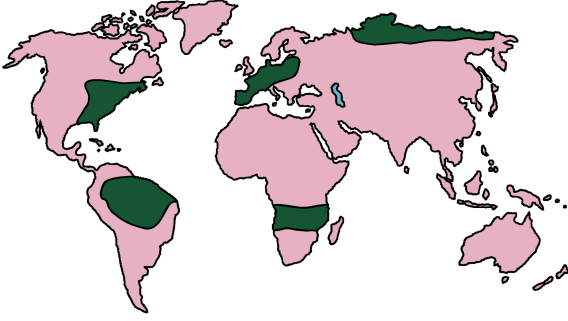
- A) I – II – IV – III
 B) I – III – II – IV
 C) II – III – IV – I
 D) III – IV – II – I
 E) IV – III – II – I

2. Kuzey yarım kürede, dönenceler civarında oluşan dinamik kökenli yüksek basınç merkezinin etkisiyle kara yüzeylerinde geniş çöl alanları oluşmuştur. Ancak, aynı enlemlerde olmasına rağmen Asya Kıtası'nın güneyinde yağışlı iklimin etkili olduğu bir alan bulunmaktadır.

Bu farklılığın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı rüzgârlarının Asya Kıtası'nın güneyine nemli hava kütlelerini taşıması
 B) Asya Kıtası ile Hint Okyanusu'nda dönemlik ısınma farkı olması
 C) Asya'nın çok büyük bir kara parçası olarak fazla ısınması
 D) Sıcak okyanus akıntılarının bu alana sıcak hava getirmesi
 E) Kara ve denizlerin kapladığı alanın farklı büyüklükte olması

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hâkim doğal bitki örtüleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ot toplulukları
- B) Tundra
- C) İğne yapraklı ormanlar
- D) Geniş yapraklı ormanlar
- E) Ekvatorial yağmur ormanları

4. Dünya nüfusunun ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için doğal kaynakların kullanımı giderek artmaktadır. Ancak, sınırlı olan bu kaynakların korunarak daha verimli bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Koruma, kaynakları hiç kullanmama veya saklama demek değildir. Koruma; ekolojik bilgilerden yararlanarak ekosistemleri düzenli yönetmek, üretim ve tüketim dengesini sağlamak, böylece yararlı bitki ve hayvanlardan sürekli ürün sağlamaktır.

Bu durumun gerçekleşmesinde aşağıdaki uygulamalardan hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Sanayi atıklarının düzenli olarak depolanması
- B) Kimyasal ilaç kullanımının kısıtlanması
- C) Tarımda biyolojik mücadelenin artırılması
- D) Aşırı avlanmanın önüne geçilmesi
- E) Organik gübre kullanımının yaygınlaştırılması

5. Aniden ortaya çıkan doğa olaylarının, insanları hazırlıksız yakaladığı ve afetlere yol açtığı görülebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya örnek gösterilemez?

- A) Orta Doğu ülkelerinde etkili olan sağanak yağışların sel ve taşkına dönüşmesi
- B) Okyanus kıyılarında etkili olan tsunami olayı
- C) İzlanda'da volkanik patlamalar sırasında ortaya çıkan küllerin hava trafiğini etkilemesi
- D) Kuzey ülkelerinin okyanus kıyılarında etkili olan aşırı kar yağışı ve soğuklar
- E) Orta Asya çöllerinin ortalama sıcaklık değerinin giderek yükselmesi

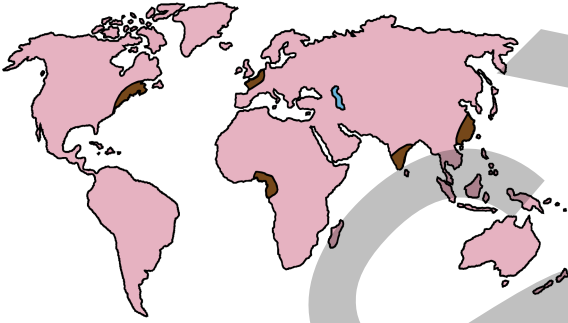
6.

- I. İklim
- II. Yeryüzü şekli
- III. Turizm
- IV. Göç

Yukarıdakilerden hangileri, yerleşmelerin kuruluş alanlarını belirleyen faktörler arasında yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada, yeryüzünde nüfusun yoğun olduğu bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlarda nüfus yoğunluğunun fazla olması, aşağıdaki unsurlardan hangisiyle daha fazla ilişkilidir?

- A) Ekonomik faaliyetlerin çeşitliliği
- B) Refah düzeyinin yüksekliği
- C) Tarım alanlarının verimliliği
- D) Siyasi istikrarın varlığı
- E) İklim koşullarının elverişliliği

8. Amerika kıtalarının keşfinden sonra, bu kıtalara 20. yüzyılın başlarına kadar yoğun bir göç hareketi yaşanmıştır. Bu göçlerin sonunda yeni devletlerin kurulması ise dünya tarihini değiştirecek gelişmelerin yaşanmasını sağlamıştır.

Bu göçlerin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Toplumsal baskılardan kaçmak
- B) Ekonomik fırsatları yakalamak
- C) İnançlarını özgürce yaşamak
- D) Macera tutkusu ve keşif
- E) Farklı kültürleri tanıma isteği

9. Gelişmekte olan bütün ülkeler, tarımda modernizasyon çalışmalarına hız vermekte ve bu modernizasyonu ülkelerinin geneline yaymaya çalışmaktadırlar. Fakat bu durum, tarımda üretim artışı sağlamış olsa da tarım sektöründe gizli işsizliğin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi, bu tip işsizliğin ortaya çıkmasında daha etkili olmuştur?

- A) Suni gübre kullanımının artması
- B) Sulamalı tarımın teşvik edilmesi
- C) Makinalı tarımın yaygınlaşması
- D) Kaliteli tohum ekiminin yapılması
- E) Zirai mücadelenin yaygınlaşması

10. Dünya nüfusundaki hızlı artışın devam etmesi, gelecekle ilgili endişeleri giderek artırmaktadır. Pek çok ülke bugün bile yerleşme, beslenme, temiz su, enerji vb. birçok alandaki gereksinimleri karşılamakta zorlanırken yakın bir gelecekte bu gereksinimleri karşılamak çok daha zor ve maliyetli olacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada belirtilen sorunların çözümüne daha az katkı sağlayacaktır?

- A) Su arıtma teknolojisinin gelişmesi
- B) Güneş enerjisi teknolojisinin gelişmesi
- C) Konut yapım teknolojisinin gelişmesi
- D) İletişim araçları teknolojisinin gelişmesi
- E) Tarımsal üretim teknolojisinin gelişmesi

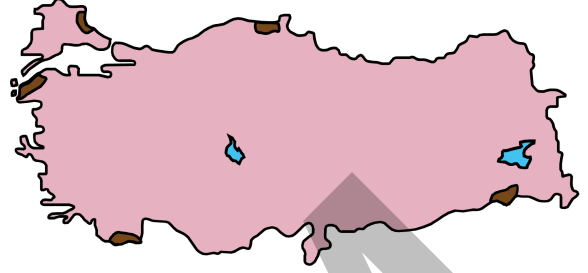
11. Türkiye’de esen rüzgârlardan bazıları yağış getirmektedir. Bu durum, Türkiye’nin;

- I. etrafının denizlerle çevrili olması,
- II. yüksek bir ülke olması,
- III. ılıman kuşakta yer alması,
- IV. kıyılarında sıradağların bulunması

özelliklerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

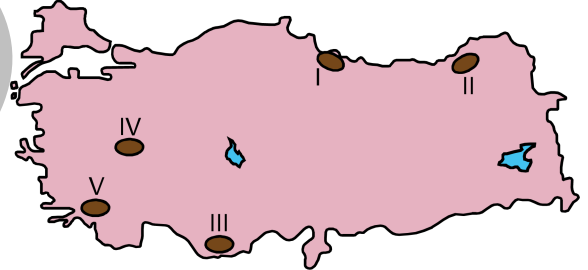
12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların nüfus özellikleriyle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Sürekli göç vermektedirler.
- B) Doğum oranları yüksektir.
- C) Nüfus yoğunlukları düşüktür.
- D) Kentleşme oranları yüksektir.
- E) Nüfus artış oranları yüksektir.

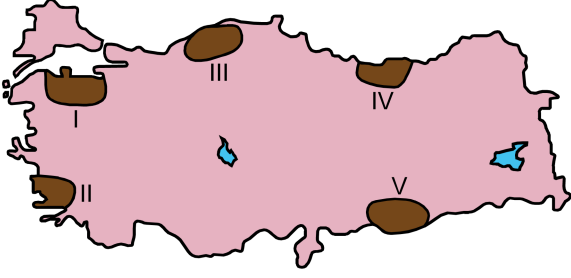
13. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Sadece yeryüzü şekilleri dikkate alındığında, bu yerlerin hangisinde sanayi alanlarının gelişimi daha kolaydır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

14. Aşağıdaki haritada, farklı yer şekli özelliklerine sahip beş alan numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Kara yolu ulaşımı sırasında köprü, tünel ve viyadük gibi yapım maliyetini artıran çalışmaların, bu alanların hangilerinde daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

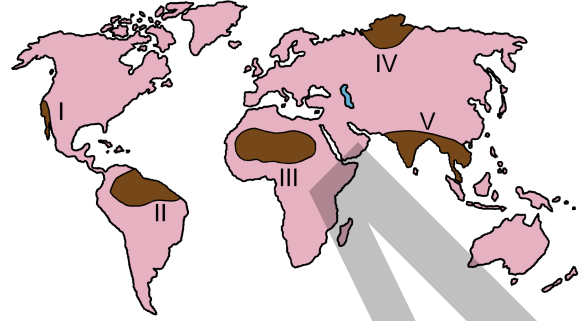
15.

- I. Cennet-Cehennem Obrukları
II. Ilgaz Dağı
III. Truva Antik Kenti
IV. Fırtına Deresi

Yukarıdaki yerlerin hangilerinde turizmin gelişmesi doğal etkenlere bağlıdır?

- A) I ve III B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

16. Aşağıda, numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiş beş bölge ve bu bölgelerden dördünün sınırlarının belirlenmesinde kullanılan bazı özellikler verilmiştir.

- Yüksek sıcaklıklar ve bol yağışa bağlı olarak bitki tür ve çeşitliliğinin fazla olduğu yoğun bitki bölgesi oluşmuştur.
- Yıl içerisinde basınç farkına bağlı rüzgârların esiş yönünün değişmesi, özellikle yaz döneminde sel ve taşkınların görüldüğü bölgeleri oluşturmuştur.
- Sıcaklıkların fazla, yağışların ise düzensiz ve az olduğu bu bölgede, fiziksel ayrışma yoğun olarak görülmektedir.
- Yıl boyunca sıcaklıkların çok düşük olması sonucu toprak örtüsü tamamen donmuş olduğundan bu bölgede bitki örtüsü otsu bitkilerden oluşmaktadır.

Buna göre, haritada numaralandırılarak gösterilen bölgelerden hangisine ait özellik verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Dünya deniz ticaretinde büyük öneme sahip olan su yollarından bazıları, bulunduğu alanın tek çıkışı konumundadır.

Alternatif geçiş olanağı olmayan bu tür su yollarına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

- A) Korint Kanalı
- B) Malakka Boğazı
- C) Süveyş Kanalı
- D) Cebelitarık Boğazı
- E) Hürmüz Boğazı

18. Gelişmiş ve geliştirmekte olan iki ülkenin, tarım sektörleri açısından üretim miktarını belirleyen **en önemli** etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımdaki iş gücü oranı
- B) Üretimi yapılan ürünler
- C) Birim alandan alınan verim
- D) Tarım alanlarının dağılışı
- E) Doğal faktörlerin tarıma etkisi

19. Akdeniz'e kıyısı olan İtalya ve Suriye'nin kalkınmışlık düzeyleri birbirinden farklıdır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi, İtalya'nın coğrafi özelliklerinden kaynaklanan bir durum değildir?

- A) Gelişmiş ülkelerin etkileşim alanı içerisinde bulunması
- B) Sanayileşme sürecinde, zengin ham maddelere sahip olması
- C) Teknolojik gelişme merkezlerine yakınlığı
- D) Deniz ulaşımında daha iyi koşullara sahip olması
- E) İklim özelliklerinin ekonomik faaliyetlere daha uygun olması

20. Gelişen teknoloji ve hızlı nüfus artışıyla birlikte insanoğlunun ihtiyaçları da çeşitlenmiş ve çoğalmıştır. Buna bağlı olarak geçmişte kullanılmayan birçok arazinin farklı amaçlar için kullanıma açıldığı görülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Eğimi fazla olan yüzeylerin teraslanması
- B) Meralarda ıslah çalışmalarının yapılması
- C) Ormanlardan tarım arazisi kazanılması
- D) Bataklıkların ve sulak alanların kurutulması
- E) Kıyıların dolgu malzemesi ile doldurulması

21. Günümüzde doğal afetlere neden olan olaylardan biri de sel ve taşkınlardır. Yağışlar ve eriyen kar suları ile seviyeleri yükselen akarsular sel ve taşkınlara neden olabilmektedir. Özellikle kentlerde dere yataklarına yapılan binalar, çevrenin betonlaşması ve akarsuyun doğal drenajının değiştirilmesi gibi nedenler, taşkınlarda can ve mal kaybına neden olmaktadır.

Buna göre, sel ve taşkınların kentlerde meydana gelmesinde aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?

- A) Toprak yapısı
- B) İklim şartları
- C) Yer şekilleri
- D) Arazi kullanımı
- E) Jeolojik yapı

22. Hızlı nüfus artışı ve teknolojik gelişmeler, doğal kaynakların kullanımını da değiştirmiştir. Geçmişte kullanım alanları sınırlı olan bir kaynak bugün birçok ülkenin talep ettiği bir konuma gelebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu değişime verilecek örnekler arasında gösterilemez?

- A) Petrolün yakıt dışında sanayide ham madde olarak kullanılması
- B) Bor madeninin sanayide kullanım alanlarının çeşitlenmesi
- C) Tarımsal faaliyetlerde doğal gübre yerine kimyasal gübrenin yaygınlaşması
- D) Radyoaktif maddelerin enerji dışında tıp alanında da kullanılması
- E) Termal suların kaplıcalar dışında enerji üretimi için de kullanılması

23. Küresel ısınma Dünya üzerinde;

- deniz seviyesinin yükselmesi,
- temiz su kaynaklarına deniz suyunun karışması ve tuzlanma sorunu,
- aşırı buharlaşma ve kuraklık,
- tarım ürünlerindeki azalmalara bağlı göçlerin yaşanması

gibi değişikliklere neden olacaktır.

Buna göre, küresel ısınmanın meydana getireceği değişiklikler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Tarımın yapısının ve sınırlarının değişmesi
- B) Yüksek yerlerin yaşama alanı olarak seçilmesi
- C) Alçak kesimlerdeki ova tabanlarının su altında kalması
- D) Sıcaklık artışına bağlı olarak salgın hastalıkların artması
- E) Akarsuların vadilerini derinleştirmesi

24. Türkiye’de son dönemde koruma altına alınan alanların büyük bölümünü sulak alanlar oluşturmaktadır.

Bu alanların koruma altına alınması, o yörede aşağıdakilerden hangisi üzerinde daha az etki meydana getirir?

- A) Kültür balıkçılığının artması
- B) Doğal bitki örtüsünün korunması
- C) Yer altı sularının beslenmesi
- D) Hayvan varlığının korunması
- E) Turizm faaliyetlerinin artması

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

1. **Sınav salonları kamera ile kayıt altına alınacaktır.** Kamera kayıtlarının incelenmesinden sonra sınav kurallarına uymadığı tespit edilen adayların sınavları ÖSYM Yönetim Kurulunca geçersiz sayılacaktır.
2. **Cep telefonu ile sınava girmek kesinlikle yasaktır.** Çağrı cihazı, telsiz, fotoğraf makinesi vb. araçlarla; cep bilgi-sayarı, kol veya cep saati gibi her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlarla; silah ve benzeri teçhizatla; müsvedde kâğıdı, defter, kitap, sözlük, sözlük işlevi olan elektronik aygıt, hesap cetveli, hesap makinesi, pergel, açıölçer, cetvel vb. araçlarla sınava girmek kesinlikle yasaktır. Bu araçlarla sınava girmiş adayların adı mutlaka Salon Sınav Tutanağına yazılacak, bu adayların sınavı geçersiz sayılacaktır. **Sınava kalem, silgi, kalemıraş, saat vb. araçla ve kulaklık, küpe, broş vb. takı, herhangi bir metal eşya ile girmek de kesinlikle yasaktır. Yiyecek, içecek vb. tüketim malzemeleri de sınava getirilemez. Adaylar sınava şeffaf şişe içerisinde su getirebilecektir.**
3. Bu test için verilen cevaplama süresi **35 dakikadır.** LYS-3'te adaylar **Türk Dili ve Edebiyatı Testinin cevaplama süresi içinde, Coğrafya-1 Testinin ilk 15 ve son 15 dakikası** içinde sınav salonundan ayrılamazlar. İki test arasında birinci testin soru kitapçığının toplanması ve ikinci testin soru kitapçığının dağıtılması işlemleri dışında ara verilmez. Toplama ve dağıtma işlemi sırasında adayların salondan dışarı çıkmaları kesinlikle yasaktır. **Bu süreler dışında, cevaplamaı sınav bitmeden tamamlarsanız cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığınızı salon görevlilerine teslim ederek salonu terk edebilirsiniz. Bildirilen sürele aykırı davranışlardan adayın kendisi sorumludur.**
4. **Sınav salonundan ayrılan aday, her ne sebeple olursa olsun, tekrar sınava alınmayacaktır.**
5. Sınav süresince görevlilerle konuşmak, görevlilere soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından ve alçak sesle konuşmaları ayrıca adayların birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri kesinlikle yasaktır.
6. Sınav sırasında, görevlilerin her türlü uyarısına uymak zorundasınız. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce, sınav kurallarına uymanıza bağlıdır. Kurallara aykırı davranışta bulunanların ve yapılacak uyarılara uymayanların kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve sınavları geçersiz sayılacaktır.
7. Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye kalkışan, kopya veren, kopya çekilmesine yardım edenlerin kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve bu adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.
Adayların test sorularına verdikleri cevapların dağılımları bilgi işlem yöntemleriyle incelenecek, bu incelemelerden elde edilen bulgular bireysel veya toplu olarak kopya çekildiğini gösterirse kopya eylemine katılan adayın/adayların sınavı geçersiz sayılacak ayrıca 2 yıl boyunca ÖSYM tarafından düzenlenen tüm sınavlara başvurusu yasaklanabilecektir.
Sınav görevlileri bir salondaki sınavın, kurallara uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunulduğunu raporlarında bildirdiği takdirde, ÖSYM bu salonda sınava giren tüm adayların sınavını geçersiz sayabilir.
8. Cevap kâğıdında doldurmanız gereken alanlar bulunmaktadır. Bu alanları doldurunuz. Cevap kâğıdınızı başkaları tarafından görülmeyecek şekilde tutmanız gerekmektedir. Cevap kâğıdına yazılacak her türlü yazıda ve yapılacak bütün işaretlemelerde kurşun kalem kullanılacaktır. Sınav süresi bittiğinde cevapların cevap kâğıdına işaretlenmiş olması gerekir. Soru kitapçığına işaretlenen cevaplar geçerli değildir.
9. Soru kitapçığınızı alır almaz kapağında bulunan ilgili alanları doldurunuz. Size söylendiği zaman sayfaların eksik olup olmadığını, kitapçıkta basım hatalarının bulunup bulunmadığını ve soru kitapçığının her sayfasında basılı bulunan soru kitapçık numarasının, kitapçığın ön kapağında basılı soru kitapçık numarasıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz. Soru kitapçığının sayfası eksik veya basımı hatalıysa değiştirilmesi için salon başkanına başvurunuz.
Size bu sınavın her bir testi için ayrı ayrı kitapçıklar verilmektedir. Her kitapçığın Soru Kitapçık Numarası birbirinden farklıdır. Bu nedenle her test için aldığınız kitapçığın Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlamanız çok önemlidir. Cevap kâğıdınızdaki "Soru Kitapçık Numaralarını doğru kodladım." kutucuğunu işaretleyiniz.
LYS-3'te size verilen Coğrafya-1 Testinin Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki "Coğrafya-1 Soru Kitapçık Numarası" alanına kodlayınız.
Soru kitapçığı üzerinde yer alan Soru Kitapçık Numarasını doğru kodladığınızı beyan eden alanı imzalayınız.
10. Sınav sonunda soru kitapçıkları toplanacak ve ÖSYM'de incelenecektir. Soru kitapçığının sayfalarını koparmayınız. Soru kitapçığının bir sayfası bile eksik çıkarsa sınavınız geçersiz sayılacaktır.
11. Cevap kâğıdına ve soru kitapçığına yazılması ve işaretlenmesi gereken bilgilerde bir eksiklik ve/veya yanlışlık olması hâlinde sınavınızın değerlendirilmesi mümkün olamamaktadır, bu husustaki özen yükümlülüğü ve sorumluluk size aittir.
12. Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
13. Soruları ve/veya bu sorulara verdiğiniz cevapları ayrı bir kâğıda yazıp bu kâğıdı dışarı çıkarmanız kesinlikle yasaktır.
14. **Her testin cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana işaretleyiniz.**
15. **Sınav salonundan ayrılmadan önce, soru kitapçığınızı, cevap kâğıdınızı ve sınava giriş belgenizi salon görevlilerine eksiksiz olarak teslim etmeyi unutmayınız.**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve doğacak tüm mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

LİSANS YERLEŞTİRME SINAVI-3
COĞRAFYA-1 TESTİ
22.06.2014

1. D	21. D
2. B	22. C
3. C	23. E
4. A	24. A
5. E	
6. E	
7. A	
8. B	
9. C	
10. D	
11. B	
12. C	
13. A	
14. D	
15. D	
16. A	
17. E	
18. C	
19. B	
20. B	